

Paul Cézanne 1839 - 1906

- působil v generaci impresionistů, ale jejich ideje mu nebyli vlastní
- pobyt v Paříži byl zklamáním
- vrátil se zpět do Provence, kde se zabýval problémy umění, aniž by se dal vyvést z klidu kritiky

Velká
borovice
1972

- Měl prostředky a obyčejné životní návyky a také nebyl závislý na zákaznících. Proto mohl celý život zasvětit řešení uměleckých problémů, které si stanovil.
- Navenek žil klidným a neuspěchaným životem, přitom však stále vášnivě bojoval, aby v malování dosáhl ideálu umělecké dokonalosti.
- Tvrdil, že se „snaží namalovat Poussina podle přírody.“ Neboť staří mistři dosáhli ve svém díle skvělé vyváženosti a dokonalosti.

Nicolas Poussin: Et in Arcadia ego, 1638 - 9

<https://www.khanacademy.org/humanities/monarchy-enlightenment/baroque-art1/france/v/poussin-et-in-arcadia>

- Cézanne usiloval o umění, které by mělo něco z majestátnosti a velebnosti Poussinových obrazů. Podle něj, se však nedalo uskutečnit Poussinovými metodami.
- Koneckonců staří mistři dosahovali této rovnováhy a kompaktnosti za určitou cenu:

Necítili se nikterak vázáni respektováním živé skutečnosti, tak jak ji viděli.

Jeich obrazy jsou spíše uspořádáním tvarů, které se naučili při studiu klasického starověku.

I dojmu prostoru dosahovali tím, že aplikovali pevná a tradiční pravidla, než tím, že by se na každý předmět dívali nově.

Cézanne byl s impresionisty za jedno v tom, že akademické umění je v rozporu s živou skutečností. Obdivoval nové objevy v oblasti barvy a modelování.

Chtěl se také poddávat dojmům, malovat tvary a barvy, které vidí, nikoliv ty které zná.

Dům
oběšencův,
1873
– změna v
Cézannově
přístupu –
začal
prohlubovat
své úsilí v
tom, čemu
říkal „*stavba
podle
přírody*“.

Impresionisté byli skutečnými mistry v malování skutečnosti – stačilo to však?

- Rozpouštění pevných obrysů v mihotavém světle a impresionistický objev barevných stínů nastolili problém: obrazy byly skvělé, leč neuspořádané.
- Cézanne se neuspořádanosti děsil. – nechtěl se vrátit k akademickým konvencím kreslení a stínování, jež tvořilo iluzi trojrozměrnosti. Stejně tak nechtěl komponovat krajinky.
- Navíc přemýšlel o správném používání barev. – podobně jako ve středověku:

Kdy umělci nebyli vázáni skutečným
vzhledem věcí a mohli tvořit svobodně.

- R. 1150 -
rukopis
Wurtemberský

Středověké čisté a svítivé barvy knižních iluminací ustoupily směsicím tónů, jimiž benátští a holandsští malíři dokázali naznačit světlo a atmosféru.

Giovanni
Belli

Rembrandt va Rijn

- Impresionisté barvy nemíchali, ale kladli je vedle sebe na plátno – jejich barvy byly jasné. Vznikaly tak čisté plochy podobné obrazcům, neposkytující dojem hloubky.
- Snažil se „proměnit impresionismus v něco pevnějšího a trvalejšího.“
- Pracoval urputně a uspěl.

Paul Cézanne – Hora Sainte-Victoire, viděno z Bellevue, 1885

- Krajina s horou Victorie v Jižní Francii je zalitá sluncem, a přesto trojrozměrná. Představuje jasný obrazec a přesto vyvolává dojem velké hloubky a vzdálenosti.
- Smysl pro harmonii vyjádřil horizontálou viaduktu, silnicí uprostřed a vertikálami domů v popředí.
- Tahy štětce jsou uspořádány tak, že se shodují s hlavními liniemi obrazu a zesilují pocit přirozené harmonie.

Hory v Provence, 1886-90

Záměrně neutralizoval účinek plošného obrazce, který mohl vzniknout v první polovině, tím, že zdůraznil trojrozměrné hmatatelné tvary skal v popředí.

Portrét paní Cezannové, 1883-7

- Cézsnnova soustředěnost na jednoduché výrazné tvary přispívá k dojmu vyváženosti a klidu.

- Video – koupající se ženy 18:55

Kubismus

- Účinek jaký má špatně složená skládačka
- Název kubismus byl poprvé použit v roce 1908 kdy byl jeden z obrazů George Braquea označen jako ‚bizarre cubiques‘, plný malých bizardních kostiček.
- Brzy poté se název kubismus rychle ujal, i když [Picasso](#) a [Braque](#) nebyli jeho velkými příznivci.

- Kubismus zdůrazňoval ploché dvojrozměrné tvary, odmítal tradiční techniky perspektivy či šerosvitu, nezachycoval světlo ani hloubku.
- V žádném případě nebyl zobrazování přírody nebo okolního světa, místo toho zobrazoval zcela novou umělou realitu, která ukazovala radikálně fragmentované předměty, jejichž hrany byly viděny najednou a v několika pohledech.

Emil Filla:
Malíř –
1920-21,
olej a písek
na plátně

První kubistický obraz (první modernistický obraz)

Pablo Picasso -
slečny z
Avignonu –
1907 – 8

- Video 28:51 – 32:28
- 37:40 – 38:56

Analytický kubismus

- (léta 1909–1912)
- styl, který Picasso vytvořil společně s Georgem Braquem
- Obrazy byly temné, vyvedené v hnědých (monochromatických) barvách. Oba umělci malovali věci tak, jakoby byly viděny z více úhlů najednou.
- Obrazy Picassa a Braqua z té doby jsou si velice podobné.

P. Picasso
– Nude
Woman
and
Woman
with
Mandolin,
1910

G. Braque –
Bottle and Fishes, 1910

Still Life with a Bunch of
Grapes, 1912

Syntetický kubismus

- léta 1912–1919 - dalším stupněm kubismu. Umělec na obraz lepí i kusy papíru - často tapety nebo noviny.
- Vlepování obsahu koše na papíry
- Jednalo se o první použití koláže v umění.

Pablo Picasso, *Still Life with Chair Caning*, 1912, oil on oil-cloth over canvas edged with rope, 29 x 37

Pablo
Picasso
Guitar,
1913

Světoví představitelé kubismu:

- Pablo Picasso - španělský malíř a sochař žijící ve Francii,
génus – zakladatelská osobnost světové moderní malby
- Georges Braque - francouzský malíř, spoluzakladatel kubismu
- Juan Gris - španělský malíř, nezávislý zakladatel kubismu ve Španělsku
- Fernand Léger - francouzský malíř, stojí u počátku kubismu, tvůrce „tubismu“
- Robert Delaunay - francouzský malíř, u počátku kubismu zakladatel orfismu
- Marcel Duchamp - francouzský malíř později žijící v Americe, zakladatel dada
- Jacques Lipchitz - americký sochař, litevského původu

Čeští představitelé

- Členové skupin Osma a Tvrdošíjní – zakladatelé modernismu v české malbě
- Emil Filla
- Josef Čapek
- Otakar Kubín
- Bohumil Kubišta
- Antonín Procházka
- Václav Špála
- Vlastislav Hoffman
- Josef Gočár- tvůrci kubistického designu (Artěl)
- Otto Gutfreund - sochař světového významu, jeden z 1. kubistů
- Josef Gočár, Pavel Janák, Josef Chochol
- - tvůrci kubistické architektury

Josef Čapek – Před spaním 1920

Otto Gutfreund -
Don Quijote 1911

- <https://www.youtube.com/watch?v=8wGmYFjkYR4>
- <https://www.youtube.com/watch?v=AY60ZM0piwU>
- <https://www.youtube.com/watch?v=Fax0PNoPHOM> – Cézanne – lekce malby dle Cézanna
- <http://intranet.zamecek.cz/dum/DVK13/06-KUBISMUS.pdf>